

Studietur til Rotterdam og Haag

Klima- og Miljøudvalget & Teknik- og Bygningsudvalget
Ishøj Kommune, efterår 2024

SMIDT-JENSEN ::::

Program

Onsdag d. 9. oktober – rejse til Rotterdam

18.10: Afrejse fra Københavns lufthavn
19.35: Ankomst Amsterdam lufthavn, tog til Rotterdam (ca. 30 min).
20.30: Ankomst Rotterdam, indtjekning på hotel Citizen M
20.45: Middag på hotel Citizen M

Torsdag d. 10. oktober – Rotterdam

08.00: Morgenmad på hotel Citizen M
09.00: Afgang fra hotellet.
09.00 - 12.00: Tema 1: Fremtidens by – byrum og mikromobilitet. Rundvisning med lokal guide i det centrale Rotterdam.
12.00 – 13.30: Frokost på Restaurant Old Bay
13.30 – 16.30. Tema 2: Byliv, byrum og klimatilpasning med merværdi. Rundvisning med guide i bl.a. Zoomerhofkwartier.
16.30 – 18.45: Tid på egen hånd.
18.45: Afgang fra hotellet mod restauranten.
19.00: Middag på Restaurant KITE.

Fredag d. 11. oktober – Zandmotor, Katwijk og hjemrejse

07.30: Morgenmad på hotel Citizen M
08.00: Afgang med minibus fra hotellet
09.00: Besøg ved kystbeskyttelsesprojektet Zandmotor, syd for Haag
10.00: Afgang fra Zandmotor
11.00: Ankomst til Katwijk. Besøg ved det underjordiske parkeringshus.
12.00: Afgang fra Katwijk. Sandwich i bussen.
12.50: Ankomst til Amsterdam lufthavn
14.50: Afgang med fly fra Amsterdam lufthavn
16.10: Ankomst til Københavns lufthavn

Flytider

Anbefalet:

Onsdag d. 9. oktober

Afgang København: 15.35

Ankomst Amsterdam: 17.00

Fredag d. 11. oktober

Afgang Amsterdam: 14.50

Ankomst København: 16.10

Det tager ca. 30 minutter at tage toget fra Amsterdam lufthavn til Rotterdam.

Priser varierer mellem ca. 1200 – 1900 kr. T/R.

Alternative flytider

Onsdag d. 9. oktober

Afgang København: 16.30

Ankomst Amsterdam: 17.55

Afgang København: 18.10

Ankomst Amsterdam: 19.35

Afgang København: 20.10

Ankomst Amsterdam: 21.35

Fredag d. 11. oktober

Afgang Amsterdam: 09.45

Ankomst København: 11.05

Afgang Amsterdam: 12.05

Ankomst København: 13.25

Afgang Amsterdam: 09.45

Ankomst København: 11.05

Onsdag d. 6. november

Afgang København: 15.25

Ankomst Amsterdam: 16.50

Afgang København: 17.25

Ankomst Amsterdam: 18.50

Afgang København: 18.55

Ankomst Amsterdam: 20.20

Afgang København: 20.05

Ankomst Amsterdam: 21.30

Fredag d. 8. november

Afgang Amsterdam: 10.00

Ankomst København: 11.20

Afgang Amsterdam: 10.00

Ankomst København: 11.20

Afgang Amsterdam: 10.00

Ankomst København: 11.20

Afgang Amsterdam: 10.25

Ankomst København: 11.50

Byvandring

Fremtidens by – byrum og mikromobilitet

Rotterdam er i dag altid på listen over Europas mest progressive byer. I Holland indtager byen en særlig plads, da det er den eneste store by, hvis centrum blev bombet og ødelagt under blitzkriegen i 1940. Derfor blev det et sted, der måtte genopbygge og genopfinde sig selv og over årene fik en moderne, rå og urban karakter. Det er også et kendetegn, at Rotterdam altid har været en by, hvor befolkningen fokuserede på fremtiden. Tvunget af havnenes hurtige vækst udviklede byen sig kontinuerligt siden 1870'erne og lærte hurtigt at håndtere de nyeste opfindelser og økonomiske forhold. Som enhver storby i dag står Rotterdam over for nye udfordringer med at blive en grøn, klimarobust, attraktiv og levende by. Det er en by, hvor der er tradition for arkitektur af høj standard – både bygninger og byrum. Dette inkluderer også transformation af havnen i Rotterdam. På rundvisningen ser vi på nogle af de bæredygtige løsninger der i øjeblikket udvikles i Rotterdam, bl.a. den bæredygtige bydel Leonidas, områderne DakAkker og Waterplein, hvor der er innovative bud på klimatilpasning kombineret med områder til kultur og fritidsaktiviteter. Vi ser også området mellem Rotterdam Central Station og den tidligere Hofplein Station, som i de senere år gennemgået en markant transformation. Vi tager på en udflugt i området og ser bl.a. den centrale akse, den iøjnefaldende gule promenade: Luchtsingel. Det er et vovet indgreb i byrummet, som arkitektfirmaet ZUS står bag. På turen hører vi også om de seneste planer for området. Vi hører bl.a. også om mikromobilitet, herunder om det samarbejde, som letbaneselskabet Rotterdamse Elektrische Tram (RET) har lavet med mikromobilitetsfirmaer som Check, Donkey Republic, og GO Sharing.

Klimatilpasning med merværdi

På grund af sin placering i deltaet af Rhinen bliver Rotterdam ofte omtalt som Delta Metropolis. Så imponerende som det end lyder, indebærer det også nogle udfordringer. Hvad skal man gøre med stigende nedbør i en by, hvor det meste areal er under havets overflade, og hvor vand kommer fra alle retninger: fra havet, floden, jorden og himlen? Det mest populære nøgleord i øjeblikket er "meervoudig ruimtegebruik", dvs. multikodning. Denne tilgang resulterer i projekter, hvor de tekniske løsninger også skaber nye værdier i byen og i byrummet. Det tidligere forsømte kontordistrikt Zomerhofkwartier er erklæret som et testområde for projekter til tilbageholdelse af regnvand. Vi besøger området og ser på forskellige bud på initiativer og løsninger til at håndtere vand, der samtidig også løser andre udfordringer.

Zandmotor ved Haag

I 2011 blev en stor halvø konstrueret ud for kysten nær Haag ved hjælp af 21,5 millioner kubikmeter sand. Den kunstige sandbanke blev skabt efter principperne om design i samarbejde med naturen: havstrømme, vind og bølger spreder gradvist sandet langs kysten og ind i klitterne. Formålet er at styrke kystlinjen på lang sigt og skabe et attraktivt område for fritid og natur. Sandmotoren er et unikt eksperiment, fordi det arbejder med vandet i stedet for imod det.

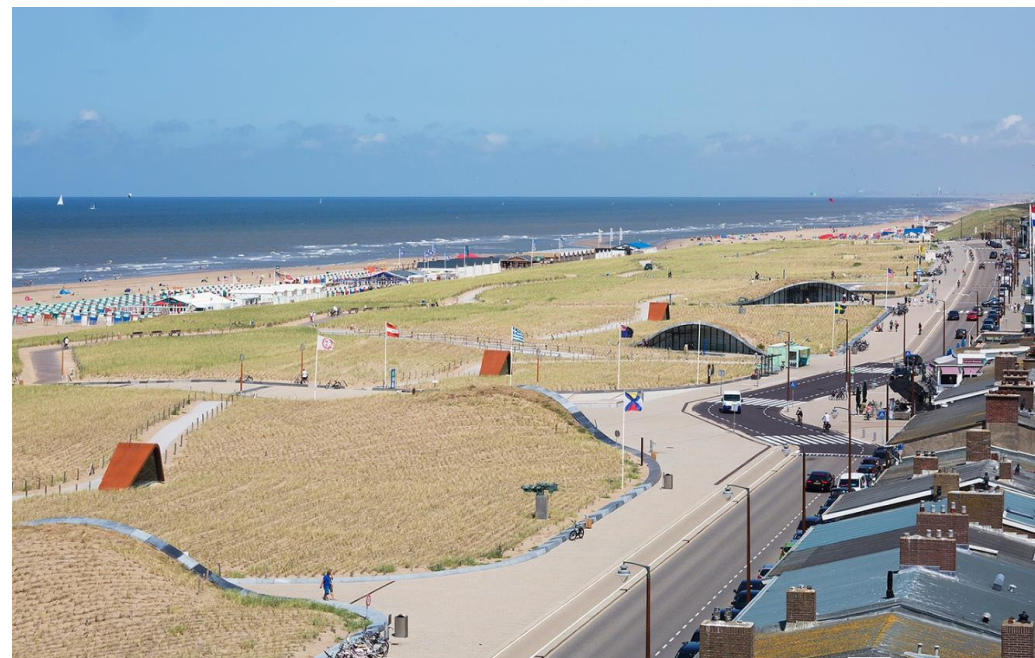
Forskellige planter, fugle og andre dyr har slået sig ned i det nye kystlandskab. Området har også stor rekreativ værdi som et smukt naturområde og for udendørsaktiviteter.

Katwijk: Parkeringshus indbygget i klitlandskab

Det nytænkende parkeringshus i Katwijk er en del af Kustwerk Katwijk, et projekt der sigter mod at beskytte kystlinjen ved Katwijk aan Zee i Holland. Designholdet bag projektet anvendte en integreret og tværfaglig tilgang til projektet, hvor der blev taget hensyn til behovet for kystbeskyttelse, funktionelle parkeringskrav samt ønsket om et landskabsdesign, der er relateret til dets kystmiljø.

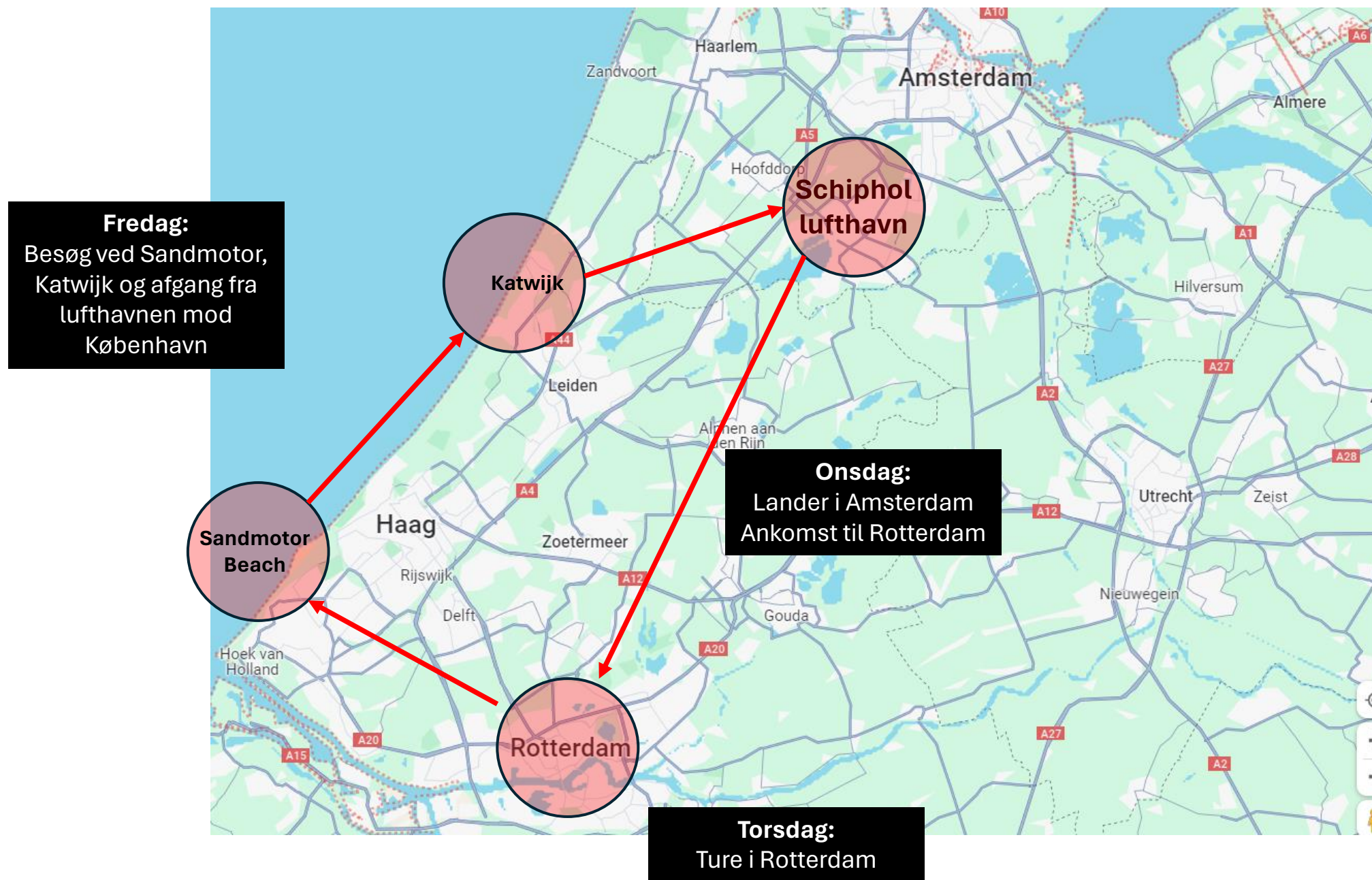
Hotel Hotel Citizen M

Vi bor på Citizen M i det centrale Rotterdam.

<https://www.citizenm.com/hotels/europe/rotterdam/rotterdam-hotel>

Overblik

Turleder

Søren Smidt-Jensen

“ I vores byer skal der ledes og samarbejdes på nye måder for at komme styrket igennem både klimakrise og den grønne omstilling.

Jeg brænder for grøn omstilling af danske og nordiske byer, og jeg er særligt optaget af den måde, som byerne bedst muligt ledes igennem den grønne omstilling. I øjeblikket har jeg især fokus på, hvordan danske og nordiske byer gøres mere kompakte, bruger færre ressourcer, samtidig med at der er plads til alle.

Jeg udforsker de nyeste emner om byudvikling i Danmark og internationalt, faciliterer netværk og samtaler, giver rådgivning, og arrangerer studieture i ind- og udland. I mit arbejde trækker jeg på mange års erfaring med strategisk byudvikling fra forskning, fra den kommunale verden og fra rådgivningsopgaver for virksomheder, fonde, stat og kommuner. Jeg er en erfaren facilitator af kurser og netværk og var bl.a. med til at starte det 3-årige topledernetværk Strategisk Byledelse for KomDir, KTC, Realdania og DAC. Jeg er uddannet kulturgeograf og har en PhD i strategisk byudvikling fra Københavns Universitet. Jeg er tilknyttet RUC som ekstern lektor og underviser på den internationale master Nordic Urban Planning Studies.

Søren Smidt-Jensen

Turen skræddersyes

I forbindelse med planlægningen af turen afholdes der møde med Ishøj Kommune, så turen bedst muligt passer til jeres interesser. Med min faglige baggrund har jeg mulighed for at sætte mig grundigt ind i jeres arbejde med og interesser for byudvikling, byrum, mobilitet, kystsikring, m.m.

Referencer særligt relevante for turen til Rotterdam-Haag for Ishøj Kommune

”Kompakte, grønne byer”. Facilitering af kommunenetværk for Plan22+, Realdania og Plan- og Landdistriktsstyrelsen (2024-).

”Den levende kyst”. Visionsoplæg til en naturbaseret stormflodssikring og kystudvikling af Hovedstadsområdet. Kunde: Københavns Kommune/Hvidovre Kommune/Realdania (2021).

Stormflodssikring af Faaborg. Borgerinddragelse. Realdania og Faaborg-Midtfyn Kommune.

Tidligere ansættelser bl.a.:
Programchef, Dansk Arkitektur Center
Projektleder, Realdania
Fagchef, By og Landskab, Frederikssund Kommune

Har arrangeret studieture i bl.a. Bilbao, Singapore, Chicago, New York, Gøteborg, Malmø og Hamborg.

www.sorensmidtjensen.dk

Budget

Pris pr. person	Kr.
Fly T/R	1900
Tog dag 1	150
Frokost dag 1	200
Middag dag 1	350
Frokost dag 2	200
Middag dag 2	350
Lokaltransport	150
Frokost dag 3	200
Hotel, 2 nætter	2200
Buffer	150
Sum pr. person	5850
Sum 10 personer, incl. Turlleder	58500
Øvrige udgifter	
Leje af bus	5000
Lokal guide 1, Rotterdam	2000
Lokal guide 2, Rotterdam	2000
Lokal guide, Zandmotor ell. Katwijk	2000
Sum	11000
SMIDT-JENSEN	
Forberedelse af program	38500
Turledelse	20000
Sum ex. Moms	58500
Total	128000
Pris pr. deltager	12800

Dette er cirka priser sat konservativt, bl.a. forventes flybilletter at kunne blive lavere.

Flybilletter: SMIDT-JENSEN laver udlæg for flybilletter. Afregning for flybilletter sker umiddelbart efter de er indkøbt.

Hotel: Det er en fordel, hvis Ishøj Kommune kan betale ved afgang fra hotel. SMIDT-JENSEN har også mulighed for at lave udlæg.

Mindre udgifter: SMIDT-JENSEN laver udlæg, der afregnes ifm. slutfaktura.

Forberedelse og turledelse er fast pris. Afregnes ifm. slutfaktura.

